

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2016-09-30
Meddelad i Uppsala

Mål nr
2719-16 E

Enhet 1

SÖKANDE

Medlink Nordic AB, 556960-6188
Kungsgatan 3
111 43 Stockholm

MOTPART

Landstinget i Uppsala län
Box 602
751 25 Uppsala

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2016-10-04	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 189921

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-431 63 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se
www.forvaltningsratteni uppsala.domstol.se

Telefax
018-10 00 34

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Landstinget i Uppsala län har genomfört en upphandling av bemannings-tjänster, UPPH2016-0081. Medlink Nordics AB har lämnat ett anbud. Landstinget fattade tilldelningsbeslut den 13 maj 2016 och antog ett antal leverantörer. Medlink Nordics AB anbud utvärderades inte i steg 2 av upphandlingen då landstinget fann att alla obligatoriska krav som ställts på anbudsgivare och efterfrågade tjänster inte var uppfyllda. I tilldelningsbeslutet angavs att bolaget lämnat in riskintyg från Creditsafe motsvarande kreditrating 2 hos Upplýsningscentralen.

YRKANDEN M.M.

Medlink Nordics AB ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen först får avslutas efter det att den rättats, görs om eller landstinget på annat sätt bereder bolaget möjlighet att få en individuell bedömning av bolagets ekonomiska stabilitet och möjlighet att bemöta kreditratingen.

Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan.

I bilaga 1 UPPH2016-0081 ”Administrativa föreskrifter” anges följande: Leverantören och eventuella underleverantörer ska ha en stabil ekonomisk bas med låg risk att komma på obestånd under kontraktstiden. Som ett bevis på detta ska leverantören och eventuella underleverantörer bifoga en kreditupplysning från Upplýsningscentralen (UC) eller motsvarande kreditupplysningsinstitut som påvisar en stabil ekonomi med en rating på lägst 3.

Kravet på ekonomisk stabilitet med låg risk att komma på obestånd är något som de flesta landsting och kommuner har som ”skall-krav” där man hänvisar till en lägsta kreditrating. Bolaget är upphandlad hos upphandlande myndigheter i bl.a. Stockholm, Skåne, Sörmland, Dalarna och Gotland.

Samtliga dessa upphandlande myndigheter har ställt skall-krav på ekonomisk stabilitet och lägsta kreditrating i sina upphandlingar. I samtliga uppräknade fall har en individuell bedömning gjorts där samtliga har accepterat det underlag som bolaget skickat in och därmed har bolaget blivit godkänt som upphandlad leverantör hos dessa efter en individuell bedömning. Bolaget anser att beslutet att utesluta bolaget ur upphandlingen enbart på grund av för låg kreditrating enligt UC eller Creditsafe inte kan anses vara i enlighet med regler, praxis eller lagar. Bolaget hänvisar till Förvaltningsrätten i Göteborgs dom i mål nr 1072-12 samt RÅ 2005 ref. 47.

Bolaget har perioden den 1 januari 2015–21 januari 2016 bemannat Akademiska sjukhuset i Uppsala med läkare och sjuksköterskor för totalt 2 700 000 kr. Bolaget har dock inte upphandlats som leverantör. Bolaget har haft mycket god kapacitet att leverera dessa tjänster helt utan problem då upphandlade företag haft svårigheter att leverera.

Hade landstinget gjort en individuell bedömning av bolagets ekonomiska stabilitet hade bolaget antagits som leverantör eftersom bolaget uppfyllde alla andra skall-krav och eftersom anbudspriset var ekonomiskt fördelaktigt för landstinget. Bolaget har således lidit skada eftersom bolaget annars skulle ha antagits som leverantör.

Landstinget bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning. Landstinget har inte brutit mot LOU eller dess grundläggande principer. Landstingets utvärdering av inkomna anbud har varit korrekt och har följt i förfrågningsunderlaget uppställda förutsättningar och samtliga anbudsgivare har behandlats lika. Förfrågningsunderlaget har vidare varit tillräckligt tydligt och således uppfyllt kravet på öppenhet. Uppställda krav har varit proportionerliga.

Landstinget har rätt att ställa krav på ekonomisk kapacitet m.m. Av förfrågningsunderlaget framgår att den leverantör landstinget avser ingå avtal med ska ha viss ekonomisk ställning och att anbudsgivaren i sitt anbud ska inge bevis på sådan ekonomisk kapacitet i samband med anbudets inlämnande. I aktuell upphandling har det krävts en rating om lägst 3 hos kreditupplysningsinstitutet UC eller motsvarande kreditupplysningsinstitut. Bolaget har i sitt anbud lämnat in begärd handling, närmare bestämt från kreditupplysningsföretaget Creditsafe. Av handlingen framgår att bolaget har rating 23, vilket motsvarar en svag tvåa hos UC. Det förhåller sig alltså ostridigt att bolaget inte lever upp till det ställda kravet om en rating om lägst 3. Till följd härav har bolagets anbud förkastats från vidare utvärdering.

Av ordalydelsen i 11 kap. 7 § framgår att uppräknningen av vad som kan utgöra bevis på ekonomisk kapacitet endast är exemplifierande. Det framgår även av förarbetsuttalanden till bestämmelsen (prop. 2006/07:128 s. 396) där det med hänvisning till uttalande från lagrådet konstaterades att EU-domstolen dragit motsvarande slutsats i förenade målen C-27/86, C-28/86 och C-29/86 SA Constructions et enterprises industrielles (CEI) m.fl., rörande tolkningen av då gällande direktiv 71/304/EG inom området. Det står alltså klart att en upphandlande myndighet kan ställa krav på ytterligare bevis än de som uttryckligen nämns i 11 kap. 7 § LOU.

Förutom att en upphandlande myndighet explicit ges möjlighet att begära uppgifter om anbudsgivares ekonomiska ställning i LOU, har en upphandlande myndighet betydande frihet rörande utformningen av ett förfrågningsunderlag.

I RÅ 2005 ref. 47 förhöll det sig så att den upphandlande myndigheten i förfrågningsunderlaget inte hade angett hur anbudsgivarens ekonomiska ställning skulle komma att prövas. Det hade inte heller angetts att anbud från anbudsgivare som hade viss av UC angiven riskklass skulle komma att

förkastas. Den upphandlade myndigheten hade i förfrågningsunderlaget alltså inte angett vilka bevis den ville ha om en leverantörs finansiella och ekonomiska ställning, varvid leverantörerna inte kunnat förutse vilka krav som kunde komma att ställas på dem. Omständigheterna är annorlunda i nu aktuellt mål och därför saknar avgörandet betydelse för bedömningen av bolagets ansökan om överprövning.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har att pröva om det finns skäl för att ingripa mot landstingets upphandling med anledning av vad bolaget har anfört.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 11 kap. 2 § LOU följer att en upphandlande myndighet får ställa krav på bl.a. en lägsta nivå för anbudsgivares ekonomiska kapacitet. I 11 kap. 7 § LOU anges att bevis på en leverantörs ekonomiska kapacitet kan utgöras av uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller för de tre senaste verksamhetsåren eller den kortare tid under vilken verksamheten bedrivits, balansräkningar eller utdrag ur dem, eller intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten.

Av ordalydelsen i 11 kap. 7 § LOU framgår, såsom landstinget anfört, att uppräknningen i bestämmelsen endast är exemplifierande. Detta framgår, såsom landstinget anfört, också av förarbetsuttalanden till bestämmelsen och EU-rättslig praxis. En upphandlande myndighet kan alltså ställa krav på ytterligare bevis än de som uttryckligen nämns i 11 kap. 7 § LOU.

I 11 kap. 9 § LOU anges att om en leverantör har ett godtagbart skäl för att inte visa de handlingar och uppgifter som den upphandlande myndigheten begär, får leverantören visa sin ekonomiska kapacitet med någon annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.

Bolaget har med sitt anbud lämnat in utdrag från Creditsafe som visar att bolaget har 23 i kreditrating. Landstinget har ställt som krav i upphandlingen att anbudsgivare ska bifoga en kreditupplysning från UC eller motsvarande kreditupplysningsinstitut som påvisar en stabil ekonomi med en rating på lägst 3. Landstinget har bedömt att kreditrating 23 motsvarar rating 2 hos UC. Bolaget har inte invänt mot denna bedömning. Bolaget anser däremot att landstinget borde ha gjort en individuell bedömning av bolagets ekonomiska stabilitet utifrån bolagets förklaringar och de handlingar som bolaget lämnat in med anbudet angående t.ex. omsättning och information från bolagets revisor. Bolaget anser att det strider mot LOU att inte göra en individuell bedömning av bolagets ekonomiska stabilitet.

I RÅ 2005 ref. 47 ansåg Högsta förvaltningsdomstolen att den upphandlande myndigheten brutit mot bestämmelserna i LOU genom att inte göra en individuell bedömning av anbudsgivarens stabilitet. I den upphandlingen hade den upphandlande myndigheten inte uppställt specifika krav på att anbudsgivare skulle ge in uppgift om kreditrating och att anbudsgivare skulle ha viss kreditrating.

Förvaltningsrätten anser att det uppställda kravet inte kan anses opropor-tionerligt sett till föremålet för upphandlingen. Det uppställda kravet är tydligt och förutsägbart. Förvaltningsrätten anser därför att landstinget, genom det uppställda kravet, inte har brutit mot bestämmelserna i LOU. Något godtagbart skäl för att inte lämna in begärda bevis på bolagets ekonomiska stabilitet har bolaget inte uppgett. Förvaltningsrätten bedömer därför att landstinget inte har brutit mot LOU genom att inte utvärdera bolagets ekonomiska stabilitet utifrån de andra handlingarna som bolaget bifogat sitt anbud. Eftersom bolaget inte uppfyllde uppställt obligatoriskt krav om att till anbudet bifoga kreditupplysning från UC eller motsvarande kreditupplysningsinstitut som påvisar en stabil ekonomi motsvarande lägst rating 3 hos UC, har landstinget haft fog för att inte kvalificera bolaget för utvärdering av dess anbud. Bolagets ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Emil Boqvist
förvaltningsrättsfiskal

Målet har handlagts av föredraganden Helene Källse.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.